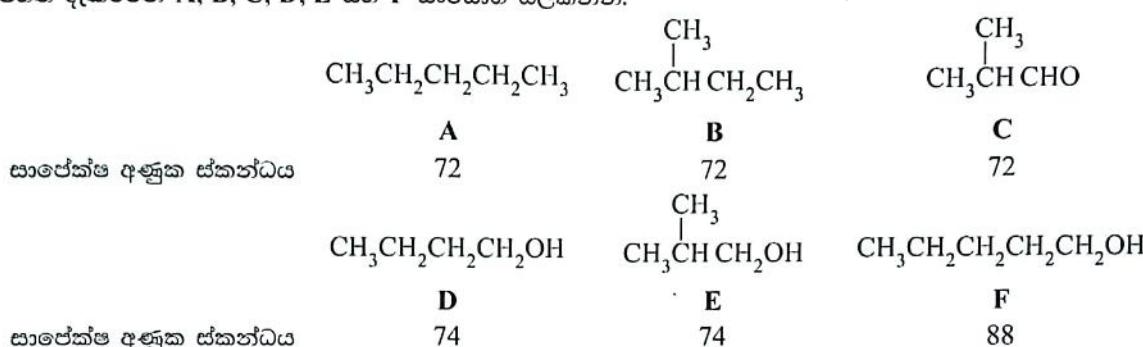
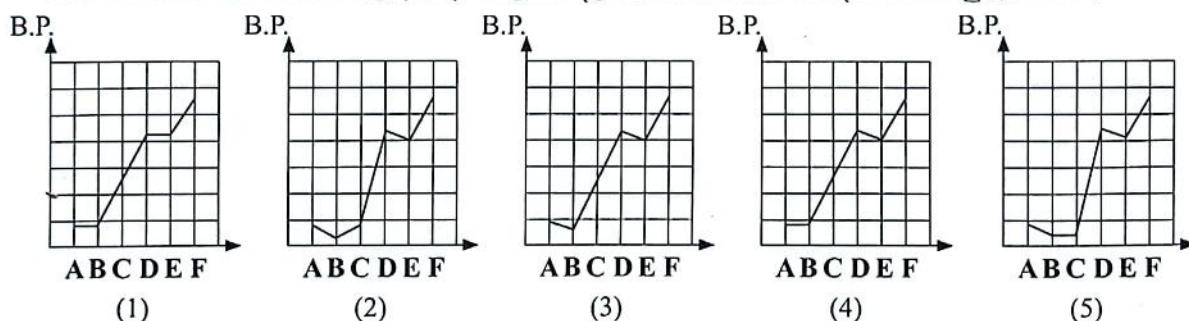

7. IO_3^+ , NFCl_2 , F_3ClO_2 සහ F_4BrO^- හි තැබියන් වනුයේ පිළිවෙළින්.
- තලිය තීක්ෂණකාර, ත්‍රිආනති පිරමිඩාකාර, සමවතුරපු පිරමිඩාකාර සහ ත්‍රිආනති ද්වී පිරමිඩාකාර ය.
  - ත්‍රිආනති පිරමිඩාකාර, තලිය තීක්ෂණකාර, සමවතුරපු පිරමිඩාකාර සහ ත්‍රිආනති ද්වී පිරමිඩාකාර ය.
  - ත්‍රිආනති පිරමිඩාකාර, T-හැඩිය, ත්‍රිආනති ද්වී පිරමිඩාකාර සහ සමවතුරපු පිරමිඩාකාර ය.
  - T-හැඩිය, තලිය තීක්ෂණකාර, ත්‍රිආනති ද්වී පිරමිඩාකාර සහ සමවතුරපු පිරමිඩාකාර ය.
  - තලිය තීක්ෂණකාර, ත්‍රිආනති පිරමිඩාකාර, ත්‍රිආනති ද්වී පිරමිඩාකාර සහ සමවතුරපු පිරමිඩාකාර ය.
8. වරේද වගක්කිය තෝරන්න.
- NCl_3 , SO_3 සහ PCl_5 රසායනික ප්‍රශ්නය අනුරෙන් එකම වූවීය ප්‍රශ්නය NCl_3 වේ.
  - Mg , Al , Si සහ P මූල්‍යව් අනුරෙන් අඩුම පළමු අයතිකරණ ගක්කිය Al පෙන්වයි.
  - B , C සහ O මූල්‍යව් අනුරෙන් ඉලෙක්ට්‍රෝන් ලබාගැනීමේ ගක්කිය යදා අඩුම සාන් අයය C පෙන්වයි.
  - NO_3^- , SO_3 , SO_3^{2-} සහ ClF_3 රසායනික ප්‍රශ්නය අනුරෙන් එකම හැඩිය ඇත්තේ NO_3^- සහ SO_3 වලට පමණි.
  - Li^+ , Na^+ , Be^{2+} සහ Mg^{2+} අයන අනුරෙන් විශාලන්වයෙන් වූවීම වෙනය ඇත්තේ Na^+ සහ Be^{2+} අතර ය.
9. පහත දැක්වෙන A, B, C, D, E සහ F සංයෝග සලකන්න.

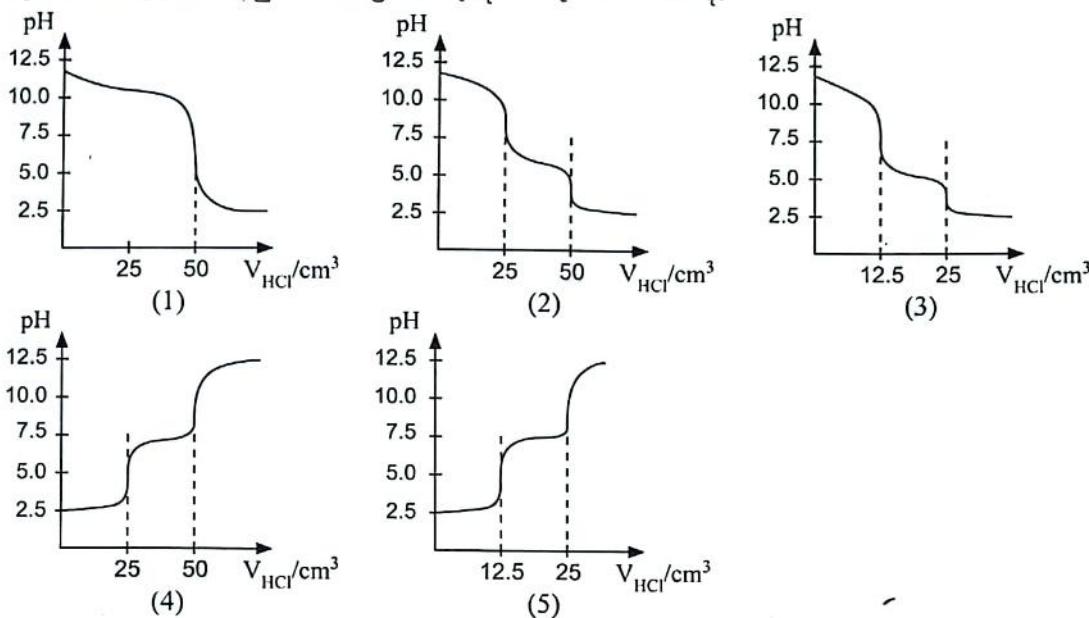
මෙම සංයෝගයන්හි කාපාංකවල (B.P.) විවෘත දළ වශයෙන් ව්‍යාපිත හොඳින් පෙන්වනු ලබන්නේ,

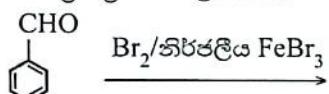
10. දී ඇති උප්පන්ත්වයකදී, උත්ප්‍රේරකයක් මගින් ප්‍රතිඵ්‍යාචක වේය වූයි කරන්නේ,
- ප්‍රතිඵ්‍යාචක අණුවල ඉහළ ගක්කියක් ඇති ගැටුම සංඛ්‍යාව වූයි කිරීමෙනි.
  - ප්‍රතිඵ්‍යාචක අණුවල වාලක ගක්කිය වූයි කිරීමෙනි.
  - ප්‍රතිඵ්‍යාචක අණු අතර ගැටුම සංඛ්‍යාව වූයි කිරීමෙනි.
  - ප්‍රතිඵ්‍යාචක අණු අතර ගැටුම සංඛ්‍යාව වූයි කිරීමෙනි.
  - ප්‍රතිඵ්‍යාචක අණු අතර ගැටුම සංඛ්‍යාව වූයි කිරීමෙනි.
11. $\text{FeCl}_3(\text{s})$, $\text{NH}_3(\text{g})$ සහ $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ සමඟ ප්‍රතිඵ්‍යාචක නිස්සා සාදයි.
 $\text{FeCl}_3(\text{s})$ 97.5 g, $\text{NH}_3(\text{g})$ 34 g සහ $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ 27 g ප්‍රතිඵ්‍යාචක කිරීමට යැලැය්දු විට ලබාගත හැකි වූයිම වූයි Fe(OH)_3 ප්‍රමාණය වනුයේ,
 $(\text{H} = 1, \text{N} = 14, \text{O} = 16, \text{Cl} = 35.5, \text{Fe} = 56)$
- 21.3 g
  - 23.8 g
  - 53.5 g
  - 63.9 g
  - 71.3 g
12. H—H, Cl—Cl සහ H—Cl හි බන්ධන ගක්කින් පිළිවෙළින් 436, 242 සහ 431 kJ mol^{-1} වේ.
- $$\frac{1}{2}\text{H}_2(\text{g}) + \frac{1}{2}\text{Cl}_2(\text{g}) \longrightarrow \text{HCl}(\text{g})$$
- ප්‍රතිඵ්‍යාචක අන්තර්වේග එකතුව (kJ mol^{-1}) එකතුව වූයි.
- 184
  - 92
  - 92
  - 184
  - 247

[තුත්වති පොට බලන්න.]

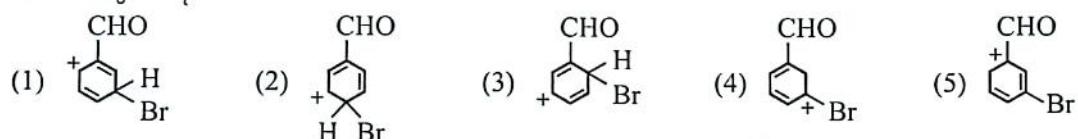
13. පහත සඳහන් කුමන රුපසටහන, $0.05 \text{ mol dm}^{-3} \text{CO}_3^{2-}$ (aq) දෙවනයක 25.00 cm^3 කට $0.100 \text{ mol dm}^{-3} \text{HCl}$ (aq) එකතු කළ විට ලැබෙන අනුමාපන ව්‍යුය නිවැරදිව තිරුප්පය කරයි ද?

14. පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේදී සැදෙන ප්‍රධාන එලය ලබාදෙන අතරමැදියේ සම්පූර්ණ ව්‍යුහයක් වන්නේ පහත දැක්වෙන ජ්‍යෙෂ්ඨ ක්‍රමක් ද?

15. තනුක H_2SO_4 (aq) හමුවේ, H_2O_2 (l) සමග KMnO_4 (aq) හි ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

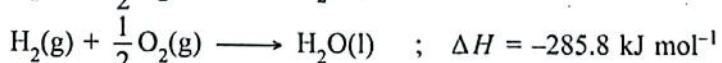
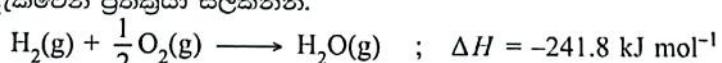
ප්‍රතික්‍රියාවහි රසායනික සම්කරණය කුඩාම පුරුෂ සංඛ්‍යා සංගුණක සහිතව තුළින කළ විට, ප්‍රතික්‍රියකවල නිවැරදි සංගුණක වනුයේ,

	MnO_4^- (aq)	H_2O_2 (l)	H^+ (aq)
(1)	2	3	10
(2)	2	4	6
(3)	2	5	6
(4)	2	5	8
(5)	2	5	16

16. $\text{A(g)} \longrightarrow \text{B(g)} + \text{C(g)}$ යන පළමු පෙළ වායු කළාපිය ප්‍රතික්‍රියාව දී ඇති උෂ්ණත්වයකදී සංවානක තුළ යි. ආරම්භක පිඩිය 100 kPa වන විට ප්‍රතික්‍රියාවේ අර්ථ ජ්‍යෙ කාලය ($t_{1/2}$) 20 s වේ. එම උෂ්ණත්වයේදීම ආරම්භක පිඩිය 200 kPa වන විට ප්‍රතික්‍රියාවේ අර්ථ ජ්‍යෙ කාලය වන්නේ,

- (1) 10 s   (2) 20 s   (3) 40 s   (4) 400 s   (5) 800 s

17. පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා සලකන්න.

රුදෙහි ව්‍යුත්පිකරණ එන්තැල්පි වෙනස (kJ mol^{-1}) වන්නේ,

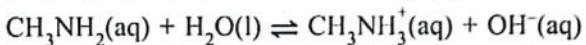
- (1) -88   (2) -44   (3) 0   (4) 44   (5) 88

[හතටත් පිටුව බලන්න.]

18. A හා B ප්‍රතික්‍රියක ග්‍රාවණ බිජරයක් කුළු මිගු කළ විට ස්ථානීයිඩ් ප්‍රතික්‍රියාපක මිගු ගෙයෙහි උපේන්ස් ඇසු කරමින් සිදු වේ. පහත සඳහන් කුමක් A හා B අතර ප්‍රතික්‍රියාප සඳහා නිවැරදි වේ ද?

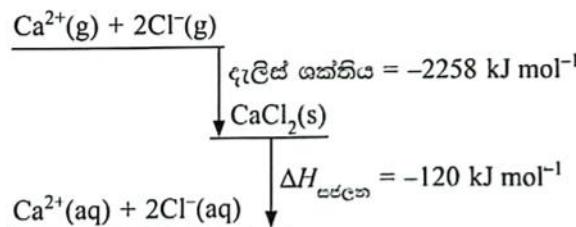
	ΔH	ΔS
(1)	-	+
(2)	-	-
(3)	-	0
(4)	+	-
(5)	+	+

19. දී ඇති ප්‍රතික්‍රියාව සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය තෝරන්න.

- (1) $\text{CH}_3\text{NH}_2(\text{aq})$ ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-අම්ලයක් ලෙස හැඳිරෙන අතර $\text{CH}_3\text{NH}_3^+(\text{aq})$ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්ලයක් ලෙස හැඳිරේ.
- (2) $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්ලයක් ලෙස හැඳිරෙන අතර $\text{OH}^-(\text{aq})$ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්ලයක් ලෙස හැඳිරේ.
- (3) $\text{CH}_3\text{NH}_2(\text{aq})$ ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්ලයක් ලෙස හැඳිරෙන අතර $\text{OH}^-(\text{aq})$ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-අම්ලයක් ලෙස හැඳිරේ.
- (4) $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-අම්ලයක් ලෙස හැඳිරෙන අතර $\text{CH}_3\text{NH}_3^+(\text{aq})$ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්ලයක් ලෙස හැඳිරේ.
- (5) $\text{CH}_3\text{NH}_2(\text{aq})$ ඉදිරි ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්ලයක් ලෙස හැඳිරෙන අතර $\text{OH}^-(\text{aq})$ ආපසු ප්‍රතික්‍රියාවේදී ලුවිස්-හෑම්ලයක් ලෙස හැඳිරේ.

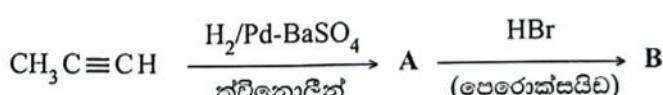
20. පහත දැක්වෙන එන්තැල්පි රුපසටහන සලකන්න.

$\text{Ca}^{2+}(\text{g})$ හි සඡලන එන්තැල්පි වෙනස $-1650 \text{ kJ mol}^{-1}$ වේ. $\text{Cl}^-(\text{g})$ හි සඡලන එන්තැල්පි වෙනස (kJ mol^{-1}) වන්නේ,

- (1) -728   (2) -364   (3) 364   (4) 728   (5) 2378

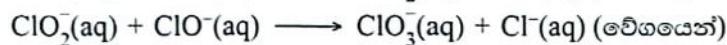
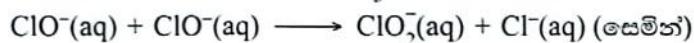
21. පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා අනුකූලය සලකන්න.

A සහ B පිළිවෙළින් විය හැකියේ,

(1) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_3$ සහ $\text{CH}_3\underset{\text{Br}}{\underset{ }{\text{CH}}} \text{CH}_3$	(2) $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$ සහ $\text{CH}_3\underset{\text{Br}}{\underset{ }{\text{CH}}} \text{CH}_3$
(3) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_3$ සහ $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{Br}$	(4) $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$ සහ $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{Br}$
(5) $\text{CH}_3\text{CH}=\text{CH}_2$ සහ $\text{CH}_3\underset{\text{Br}}{\underset{ }{\text{CH}}} \text{CH}_2\text{Br}$	

22. දි ඇති උෂ්ණත්වයකදී, $3\text{ClO}^-(\text{aq}) \longrightarrow \text{ClO}_3^-(\text{aq}) + 2\text{Cl}^-(\text{aq})$ ප්‍රකිතියාව පහත යන්ත්‍රණය හරහා සිදු වේ.

මෙම ප්‍රකිතියාවෙහි ශිෂ්ටතා නියමය වන්නේ, ($k =$ ශිෂ්ටතා නියතය)

$$(1) \text{ ශිෂ්ටතාවය } = k[\text{ClO}^-(\text{aq})] \quad (2) \text{ ශිෂ්ටතාවය } = k[\text{ClO}^-(\text{aq})]^3$$

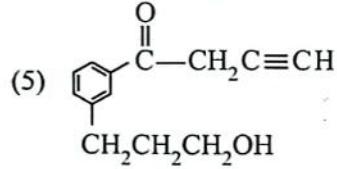
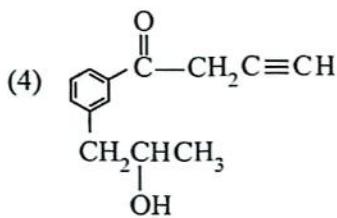
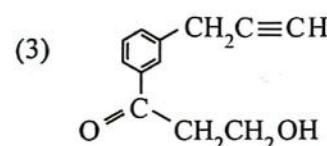
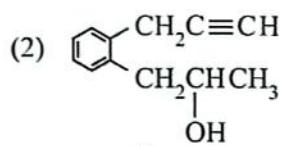
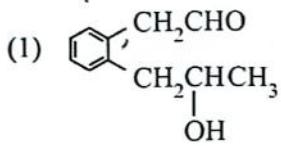
$$(3) \text{ ශිෂ්ටතාවය } = k[\text{ClO}^-(\text{aq})]^2 \quad (4) \text{ ශිෂ්ටතාවය } = k[\text{ClO}_2^-(\text{aq})][\text{ClO}^-(\text{aq})]$$

$$(5) \text{ ශිෂ්ටතාවය } = k[\text{Cl}^-(\text{aq})][\text{ClO}^-(\text{aq})]$$

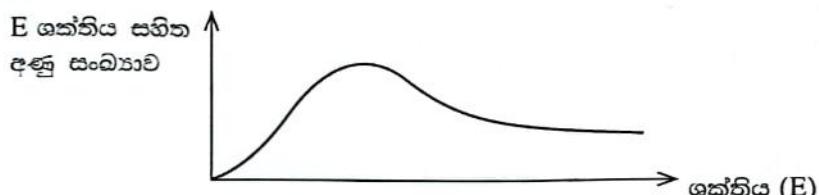
23. A සංයෝගය $2,4\text{-DNP}$ සමග වරණවත් අවක්ෂේපයක් සාදයි. A සංයෝගය ඇමෙරිය AgNO_3 සමග ද අවක්ෂේපයක් සාදයි.

A සංයෝගය ආම්ලිකාත $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7$ සමග ප්‍රකිතියා කර B එළය සහ කොල පැහැති දාවණයක් ලබාදෙයි. B සංයෝගය ජලය Na_2CO_3 වල දාවන නොවේ.

A සංයෝගය විය හැක්කේ:

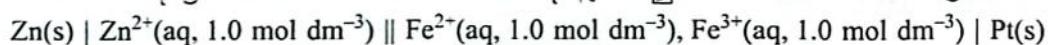
24. දි ඇති උෂ්ණත්වයකදී මුදා තැබූ හාර්තයක් තුළ දි ඇති වායුවක අණුවල වාලක ගක්තින්ගේ ව්‍යාප්තිය පහත ප්‍රස්ථාරයෙන් දැක්වේ.

යම්කිසි වායු ප්‍රමාණයක් ඉවත් කර හාර්තය නැවත මුදා තබා වායුව සියිලනය කරන ලදී. පහත කුමක් මගින් ප්‍රස්ථාරයේ සිදුවන වෙනස නිවැරදිව විස්තර කරයි ද?

වතුයට අයන් ස්ථේතුවලය	දැරිම ලක්ෂණයකි පිශිවීම
(1) අඩු වේ.	වමට විස්තාපනය වේ.
(2) වැඩි වේ.	වමට විස්තාපනය වේ.
(3) වෙනස නොවේ.	වමට විස්තාපනය වේ.
(4) අඩු වේ.	දකුණට විස්තාපනය වේ.
(5) වෙනස නොවේ.	වෙනස නොවේ.

25. උෂ්ණත්වය 298 K දි ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින පහත දි ඇති විද්‍යුත් රසායනික කේෂය සලකන්න.

පහත පදනම් කුමක් මගින් නිවැරදි ප්‍රමිතුරුණ කේෂ ප්‍රකිතියාව සහ E_{cell}° දක්වයි ද?

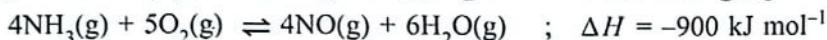
$$E_{\text{Zn}^{2+}(\text{aq})/\text{Zn(s)}}^{\circ} = -0.76 \text{ V} \quad E_{\text{Fe}^{3+}(\text{aq})/\text{Fe}^{2+}(\text{aq})}^{\circ} = +0.77 \text{ V}$$

කේෂ ප්‍රකිතියාව $E_{\text{cell}}^{\circ} / (\text{V})$

(1) $\text{Zn(s)} + 2\text{Fe}^{3+}(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) + \text{Zn}^{2+}(\text{aq})$	1.53
(2) $\text{Zn(s)} + 2\text{Fe}^{3+}(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) + \text{Zn}^{2+}(\text{aq})$	-1.53
(3) $\text{Zn(s)} + 2\text{Fe}^{3+}(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) + \text{Zn}^{2+}(\text{aq})$	0.01
(4) $\text{Zn}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{Fe}^{3+}(\text{aq}) + \text{Zn(s)}$	-1.53
(5) $\text{Zn}^{2+}(\text{aq}) + 2\text{Fe}^{2+}(\text{aq}) \longrightarrow 2\text{Fe}^{3+}(\text{aq}) + \text{Zn(s)}$	-0.01

[යෙයින් පිටුව බලන්න.]

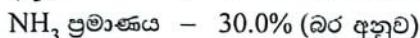
26. දී ඇති උෂ්ණත්වයකදී දායි-සංචාර බදුනක් තුළ සිදුවෙමින් පහත ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය මෙම ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සත්‍ය ලේ ද?

- (1) ඉහළ පිටත හා ඉහළ උෂ්ණත්ව වැඩිම සමතුලින $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය ලබා දෙයි.
- (2) පහළ පිටත හා ඉහළ උෂ්ණත්ව වැඩිම සමතුලින $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය ලබා දෙයි.
- (3) ඉහළ පිටත හා පහළ උෂ්ණත්ව වැඩිම සමතුලින $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය ලබා දෙයි.
- (4) පහළ පිටත හා පහළ උෂ්ණත්ව වැඩිම සමතුලින $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය ලබා දෙයි.
- (5) පිටතයෙහි හා උෂ්ණත්වයෙහි වෙනස් වීම සමතුලින $\text{NO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය කෙරෙහි බලපෑමක් ඇති නොකරයි.

27. සාන්ද NH_3 දාවණයක් අඩංගු බේතලයක ලේඛලයේ පහත දැක්වෙන තොරතුරු විද්‍යා දැක්වීමෘ.

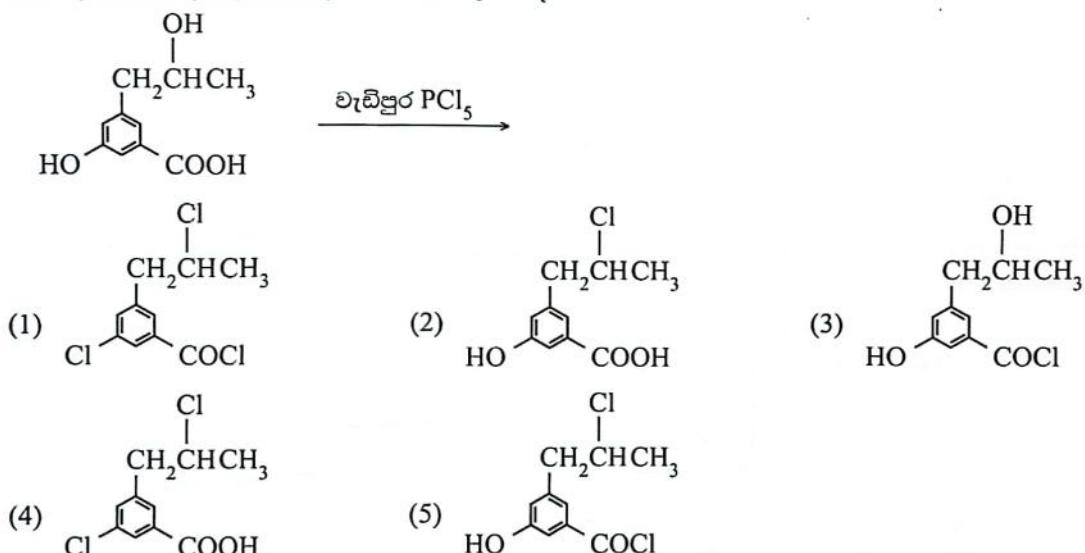

මෙම NH_3 දාවණයෙන් 400.0 cm^3 ක්, H_2SO_4 සමඟ සම්පූර්ණයෙන් ප්‍රතික්‍රියා කළ විට සැදිය හැකි ඇමෝස්නියම් සල්ලේට් ප්‍රමාණය වන්නේ,

$$(\text{H} = 1, \text{N} = 14, \text{O} = 16, \text{S} = 32)$$

- (1) 132 g
- (2) 396 g
- (3) 528 g
- (4) 792 g
- (5) 1584 g

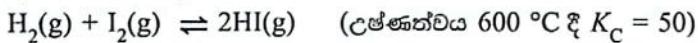
28. පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියාවේ ප්‍රධාන එළය කුමක් ද?

29. X දර අං සාම්පලයක CaCO_3 , K_2CO_3 සහ නිෂ්ප්‍රිය ද්‍රව්‍යක් අඩංගු වේ. X හි $\text{CaCO}_3:\text{K}_2\text{CO}_3$ මුද්‍ර අනුපාතය 2:1 වේ. X වල වියලි කුඩා කරන ලද 1.0 g ක සාම්පලයක් වැඩිපුර HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවන ලදී. හාටින කළ HCl වල සාන්දයක් සහ පරිමාව පිළිවෙළින් 0.30 mol dm^{-3} සහ 25.0 cm^3 වේ. ප්‍රතික්‍රියාව අවසන් වූ පසු, ඉතිරි වි ඇති HCl ප්‍රමාණයක් එකතු කර 0.10 mol dm^{-3} NaOH සමඟ අනුමාපනය කරන ලදී. අන්ත ලක්ෂණයේදී විශ්‍රෝති පායාංකය 15.0 cm^3 විය. X දර අං සාම්පලයේ CaCO_3 ප්‍රතිශතය වන්නේ,

- (1) 10%
- (2) 16%
- (3) 20%
- (4) 24%
- (5) 40%

30. පහත දී ඇති සමතුලින ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

$\text{H}_2(\text{g})$, $\text{I}_2(\text{g})$ සහ $\text{HI}(\text{g})$ සම මුද්‍ර ප්‍රමාණයන් පෙරදී රේවනය කරන ලද 2.0 dm^3 දායි-සංචාර බදුනකට කාමර උෂ්ණත්වයෙදී ඇතුළු කර උෂ්ණත්වය 600°C දැක්වා වැඩි කරන ලදී. පද්ධතිය සමතුලිතකාවට එළඹීමේදී පහත සඳහන් කුමක් සිදු වේ ද?

- (1) $Q_C > K_C$ බැවින් වැඩිපුර $\text{H}_2(\text{g})$ සහ $\text{I}_2(\text{g})$ යැමදී. (Q_C = ප්‍රතික්‍රියා ලක්ෂණය)
- (2) $Q_C > K_C$ බැවින් අඩුවෙන් $\text{H}_2(\text{g})$ සහ $\text{I}_2(\text{g})$ යැමදී.
- (3) $Q_C < K_C$ බැවින් වැඩිපුර $\text{H}_2(\text{g})$ සහ $\text{I}_2(\text{g})$ යැමදී.
- (4) $Q_C < K_C$ බැවින් අඩුවෙන් $\text{HI}(\text{g})$ යැමදී.
- (5) $Q_C < K_C$ බැවින් වැඩිපුර $\text{HI}(\text{g})$ යැමදී.

- අංක 31 සිට 40 නෙත් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති (a), (b), (c) සහ (d) යන ප්‍රතිච්‍රියා හතර අනුරෝධ්, එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් හෝ නිවැරදි ය. නිවැරදි ප්‍රතිච්‍රියා/ප්‍රතිච්‍රියා කටයුතු දැඟී තොරු ගන්න.

- (a) සහ (b) පමණක් නිවැරදි නම (1) මත ද
 (b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි නම (2) මත ද
 (c) සහ (d) පමණක් නිවැරදි නම (3) මත ද
 (d) සහ (a) පමණක් නිවැරදි නම (4) මත ද
 වෙනත් ප්‍රතිච්‍රියා සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදි නම (5) මත ද

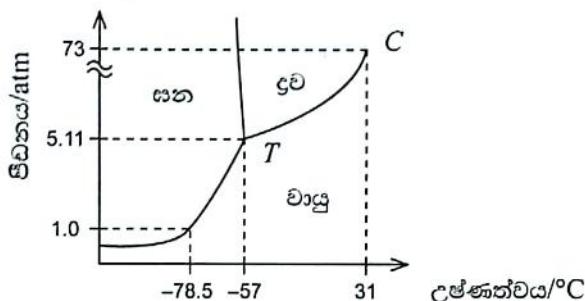
පිළිනුරු ප්‍රතිච්‍රියා දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි ලකුණු කරන්න.

ඉහත උපදෙස් සම්පූර්ණය

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදියි	(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදියි	(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදියි	(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදියි	වෙනත් ප්‍රතිච්‍රියා සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝගනයක් හෝ නිවැරදි නම

31. පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති $\text{Fe}^{3+}(\text{aq})$ සහ $\text{I}^-(\text{aq})$ අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ නිර්ණය කරන පරික්ෂණය (අයඩින්-මරලෝස්පු පරික්ෂණය) සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වේ ද?
 (a) නියන $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}(\text{aq})$ ප්‍රමාණයක් ප්‍රතික්‍රියා කිරීමට ගතවන කාලය මතිනු ලැබේ.
 (b) $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}(\text{aq})$ සාන්දුණය $\text{I}^-(\text{aq})$ හි සාන්දුණයට වඩා ඉහා ඉහළ විය යුතු ය.
 (c) $\text{Fe}^{3+}(\text{aq})$ සහ $\text{I}^-(\text{aq})$ අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ සිසුනා නියතය නිර්ණය කරන පරික්ෂණයේදී $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}(\text{aq})$ හාවිත කළ නොහැක.
 (d) $\text{S}_2\text{O}_3^{2-}(\text{aq})$ සාන්දුණය $\text{I}^-(\text{aq})$ සාන්දුණයට වඩා ඉහා කුඩා විය යුතු ය.
32. 2-Bromo-2-methylpropane, ජලය NaOH සමග සිදුවන ප්‍රතික්‍රියාව පිළිබඳව පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ අනුරෝධ කුමක්/කුමන ඒවා සහන වේ ද?
 (a) එය ඉලෙක්ට්‍රික්ලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියාවකි.
 (b) ප්‍රතික්‍රියාව සිදුවන විට අතරමැදියක් ලෙස කාබොනැකුට්‍රායනයක් සැංදේ.
 (c) ප්‍රධාන එළය ලෙස $(\text{CH}_3)_3\text{COH}$ සැංදේ.
 (d) අනුරුථලයක් ලෙස $(\text{CH}_3)_2\text{C}=\text{CH}_2$ සැංදාය හැක.
33. පහත දැක්වෙන කුමන ප්‍රතික්‍රියාව/ප්‍රතික්‍රියා නිවැරදි ද?
 (a) $\text{CH}_3\overset{\text{O}}{\underset{||}{\text{C}}} \text{OH} \xrightarrow[\text{(2) } \text{H}^+/\text{H}_2\text{O}]{\text{(1) } \text{CH}_3\text{MgBr}} \text{CH}_3\overset{\text{O}}{\underset{||}{\text{C}}} \text{CH}_3 + \text{Mg(OH)Br}$
 (b) $\text{CH}_3\overset{\text{CHO}}{\underset{|}{\text{CH}}} \text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH} \xrightarrow{\text{CH}_3\text{MgBr}} \text{CH}_3\overset{\text{CH}_3\text{CHO}}{\underset{|}{\text{CH}}} \text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$
 (c) $\text{CH}_3\text{C}\equiv\text{CH} \xrightarrow{\text{CH}_3\text{MgBr}} \text{CH}_3\text{C}\equiv\text{CMg Br} + \text{CH}_4$
 (d) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH} \xrightarrow{\text{CH}_3\text{MgBr}} \text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OMgBr} + \text{CH}_4$
34. s සහ p ගොනුවල මූලුව්‍ය සහ ඒවායේ සංයෝග පිළිබඳව මින් කුමන ප්‍රකාශය/ප්‍රකාශ සහන වේ ද?
 (a) Be , හයිටුජන් වායුව් සමග ප්‍රතික්‍රියා කර අයනික ලෝහ හයිටුජිඩියක් ලබා දේ.
 (b) s-ගොනුවල මූලුව්‍ය අනුරෝධ් Mg විලට ඉහළම විද්‍යුත් සාර්කාට ඇත.
 (c) NH_3 , SO_2 සහ H_2S විලට මක්සිභාරක මෙන්ම මක්සිභාරක ලෙස ද හැයිරිය හැක.
 (d) රන් කළ විට, Na සහ Ba වැඩිපුර වක්සිජන් වායුව් සමග ප්‍රතික්‍රියා කර පිළිවෙළුන් Na_2O_2 සහ BaO_2 ලබා දේ.

35. කාබන් ඩයොක්සයිඩි (CO₂) හි කළාප රුපසටහන පහත දැක්වේ.

25 °C හා 1 atm පිවතයකදී සහ CO₂ (වියලි-අයිජ්) නියදියක් බිංඩු විට ද්‍රව්‍ය CO₂ තොසුදෙන බව නිරික්ෂණය කළ හැක. ඉහත රුපසටහන අනුව පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශනය/ප්‍රකාශන මෙම නිරික්ෂණය පැහැදිලි කරයි ද?

- (a) ත්‍රික-ලක්ෂණයෙහි උප්පන්වය අවධි උප්පන්වයට වඩා අමු ය.
- (b) අවධි ලක්ෂණයෙහි උප්පන්වය 25 °C ට වඩා වැඩි ය.
- (c) ත්‍රික-ලක්ෂණයෙහි පිවතය 1 atm වලට වඩා වැඩි ය.
- (d) පිවතය 1 atm වලදී සහ CO₂ වායු කළාපය සමග පමණක් සමතුලිනව පවතී.

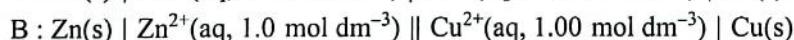
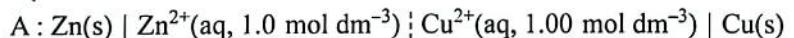
36. පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශන/ප්‍රකාශ සත්‍ය වේ ද?

- (a) කසල බැහැර කිරීමට තුම්වත් පිළිවෙළක් අනුගමනය කිරීම ගෝලිය උණුසුම අවම කිරීමට දායක වේ.
- (b) වන විනාශය අවම කිරීම ගෝලිය උණුසුම වැඩි විමව දායක වේ.
- (c) ප්‍රවාහනයේදී පිටවන NO වායුව ගෝලිය උණුසුම ඉහළ යුමට දායක වෙයි.
- (d) ශිනකරණ සහ වායුසමන යන්ත්‍රවල හාඹිත වන සිසිලන වායු ගෝලිය උණුසුම ඉහළ යුමට දායක වෙයි.

37. පහත සඳහන් කුමන ප්‍රකාශන/ප්‍රකාශ ස්තර ගෝලයේ මිසේර්න් වියනෙහි ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳව සත්‍ය වේ ද?

- (a) මිසේර්න් සැදිමට NO₂ අවශ්‍ය වේ.
- (b) පරිවර්ති ගෝලයේ නිපදවන පරමාණුක මක්සිජන් ස්තර ගෝලයට ලූගාවීමෙන් පසු මිසේර්න් නිපදවයි.
- (c) ස්තර ගෝලයේ ඇති මිසේර්න් මිටටම වසර පුරා විව්ලනය වෙයි.
- (d) මිසේර්න් සැදිමට අයෙකුත් කිරණ අත්‍යවශ්‍ය වේ.

38. පහත සඳහන් කේප සලකන්න.

- (a) A සහ B දෙකෙහිම අයන සංකුමණය සිදු වේ.
- (b) A සහ B දෙකෙහිම විදුත් විවිධේදා මිගු වීම වළක්වා ඇත.
- (c) B හි පමණක් අයන සංකුමණය සිදු වේ.
- (d) B හි පමණක් විදුත් විවිධේදා මිගු වීම වළක්වා ඇත.

39. පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය/වගන්ති 3d-ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය සහ ඒවායේ සංයෝග සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි වේ ද?

- (a) [Cr(NH₃)₆]Br₃ වල නිවැරදි IUPAC නාමය වන්නේ hexaamminechromium(III) tribromide.
- (b) 3d-ගොනුවේ ලෝහවල ඉලෙක්ට්‍රොන වින්‍යාසය පදනම කොට ගනිමින් Zn වලට අඩුම ද්‍රව්‍යංකය ඇතැයි බලාපොරුත්ත විය හැක.
- (c) 3d-ගොනුවේ මූලද්‍රව්‍ය අනුරෙන් Cu පහතම් ස්ථානී මක්සිකරණ අවස්ථාව පෙන්වුම් කරයි.
- (d) CrO₃ ජලය NaOH වල දියුවී Cr₂O₇²⁻ අයනය ලබාදේ.

40. සමහර කාර්මික ක්‍රියාවලි සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශ/ය සත්‍ය වේ ද?

- (a) සෙබර-ලොජ ක්‍රියාවලියේ N₂(g) සමග H₂(g) ප්‍රතික්‍රියා කර NH₃(g) යාදන ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා එන්ඩ්‍රේප් වෙනස දෙන මේ ($\Delta S > 0$).
- (b) සෙබර-ලොජ ක්‍රියාවලියේ N₂(g) සමග H₂(g) ප්‍රතික්‍රියා කර NH₃(g) යාදන ප්‍රතික්‍රියාව තාපදායක වේ.
- (c) ක්‍රේලෝර්නිකරණයට පසුව මක්සිකරණය මිනින්, R₂විඛිල්වලින් ඉහළ සංශ්‍යාධනය සඳහා වූ කාර්මික ක්‍රියාවලිය පරිසරයට CO₂ පිට කිරීමට නැඩු දෙයි.
- (d) සල්භිපුරික් අම්ලය නිපදවන ස්පර්ශ ක්‍රියාවලියේදී SO₃(g) ලබාදීම සඳහා O₂(g) සමග SO₂(g) අතර වූ ප්‍රතික්‍රියාව තාපාවයෝගීක ප්‍රතික්‍රියාවකි.

[නවච්‍රිත පිටුව බලන්න]

- අංක 41 සිට 50 ලතක් එක්-එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ප්‍රකාශ දෙක බැහින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම ප්‍රකාශ යුගලයට ගොදුවීම ගැලපෙනුයේ පහත වූවෙනි දැක්වන පරිදි (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන ප්‍රතිචාරවලින් කවර ප්‍රතිචාරය දැන් තෝරා පිළිතුරු ප්‍රශ්නයෙහි උච්ච ලෙස ලක්ෂණ කරන්න.

ප්‍රතිචාරය	පළමුවෙනි ප්‍රකාශය	දෙවෙනි ප්‍රකාශය
(1)	සත්‍ය වේ.	සත්‍ය වන අනර, පළමුවෙනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා දෙයි.
(2)	සත්‍ය වේ.	සත්‍ය වන නමුත් පළමුවෙනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා නොදෙයි.
(3)	සත්‍ය වේ.	අසත්‍ය වේ.
(4)	අසත්‍ය වේ.	සත්‍ය වේ.
(5)	අසත්‍ය වේ.	අසත්‍ය වේ.

	පළමුවෙනි ප්‍රකාශය	දෙවෙනි ප්‍රකාශය
41.	1 වන කාණ්ඩයේ මූලදුව්‍ය (Li-Cs) වල ලෝහක බන්ධන, 2 වන කාණ්ඩයේ මූලදුව්‍ය (Be-Ba) වල ලෝහක බන්ධනවලට වඩා යුතුවල වේ.	ලෝහක බන්ධනවලට, 1 වන කාණ්ඩයේ මූලදුව්‍යවල එක් සංපුර්ණ ඉලෙක්ට්‍රෝනයක් පමණක් සම්බන්ධ වුවද 2 වන කාණ්ඩයේ මූලදුව්‍යවල ඉලෙක්ට්‍රෝන දෙකක් සම්බන්ධ වේ.
42.	$\text{CH}_3\text{---C}=\text{C---Br}$ සහ $\text{Cl}\text{---CH}_2\text{---CH}_3$	$\text{CH}_3\text{---C}=\text{C---CH}_2\text{---CH}_3$ සහ $\text{Cl}\text{---C}=\text{C---Br}$ එකිනෙකේහි පාර්තිමාන සමාවයවික වේ.
43.	$\text{CH}_3\text{NH}_2(\text{aq})/\text{CH}_3\text{NH}_3\text{Cl}(\text{aq})$ ආවණයක 100 cm^3 තත්ත්වක බනිජ අම්ලයක බිංද කීපයක් එකතු කළ විට ආවණයේ pH අයය සැලකිය යුතු තරමින් වෙනස් නොවේ.	$\text{CH}_3\text{NH}_2(\text{aq})$ සහ $\text{CH}_3\text{NH}_3\text{Cl}(\text{aq})$ වලින් සමන්වීත ආවණයක් ස්වාරක්ෂක ආවණයක් ලෙස ක්‍රියාකරයි.
44.	Ni^{2+} , Cu^{2+} සහ Zn^{2+} වල ජලීය දාවණ, වැඩිපුර $\text{NH}_4\text{OH}(\text{aq})$ සමග වෙන් වෙන් වශයෙන් පිරියම් කළ විට ස්ථීර අවක්ෂේප ලබා නොදේ.	$\text{Ni}^{2+}(\text{aq})$, $\text{Cu}^{2+}(\text{aq})$ සහ $\text{Zn}^{2+}(\text{aq})$ යන අයන තුනම්, වෙන් වෙන් වශයෙන් වැඩිපුර $\text{NH}_4\text{OH}(\text{aq})$ සමග පිරියම් කළ විට ඇමුණ් සංකීර්ණ ලබා දෙයි.
45.	ඉලෙක්ට්‍රෝනික ප්‍රතිකාරක සමග බෙන්සින් ප්‍රතික්‍රියා කර ලබාදෙන්නේ, ආකලන එල නොව ආදේශ එල ය.	බෙන්සින් සහ ඉලෙක්ට්‍රෝනික අතර ප්‍රතික්‍රියාවෙන් සැදෙන කාබොකුටායන අතරමැදිය, එහි දින ආරෝපණයේ විස්ත්‍රාන්තය වීම නිසා ස්ථායි වේ.
46.	$\text{Ag}^+(\text{aq})/\text{Ag}(\text{s})$ සහ $\text{Cu}^{2+}(\text{aq})/\text{Cu}(\text{s})$ ඉලෙක්ට්‍රෝනික මගින් ගොඩනගන ලද විද්‍යුත් රසායනික කේෂයක චුම්පින් සිදු වේ. $E_{\text{Cu}^{2+}(\text{aq})/\text{Cu}(\text{s})}^\circ = 0.34 \text{ V}$, $E_{\text{Ag}^+(\text{aq})/\text{Ag}(\text{s})}^\circ = 0.80 \text{ V}$	$\text{Cu}(\text{s}) \text{Cu}^{2+}(\text{aq}, 1 \text{ M}) \text{Ag}^+(\text{aq}, 1 \text{ M}) \text{Ag}(\text{s})$ විද්‍යුත් රසායනික කේෂයෙහි $\text{Cu}^{2+}(\text{aq}) \text{Cu}(\text{s})$ ඉලෙක්ට්‍රෝනික කේෂය වේ. $E_{\text{Cu}^{2+}(\text{aq})/\text{Cu}(\text{s})}^\circ = 0.34 \text{ V}$, $E_{\text{Ag}^+(\text{aq})/\text{Ag}(\text{s})}^\circ = 0.80 \text{ V}$
47.	$\text{N}_2(\text{g})$ වලට ඔක්සිකාරකයක් ලෙස හැසිරිය නොහැක.	රත් කළ විට $\text{N}_2(\text{g})$, Li සමග ප්‍රතික්‍රියා කර ලැබෙන අයනික එලය ජලය සමග $\text{NH}_3(\text{g})$ පිට කරමින් ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
48.	සන්නාප්ත PbC_2O_4 ආවණයකට තත්ත්වක $\text{HNO}_3(\text{aq})$ එකතු කළ විට $\text{PbC}_2\text{O}_4(\text{s})$ හි ආව්‍යනාව වැඩි වේ.	$\text{PbC}_2\text{O}_4(\text{s}) \rightleftharpoons \text{Pb}^{2+}(\text{aq}) + \text{C}_2\text{O}_4^{2-}(\text{aq})$ සම්බුද්ධතාවය තුළ ඇති $\text{C}_2\text{O}_4^{2-}(\text{aq})$, $\text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4(\text{aq})$ අම්ලයෙහි සංපුෂ්ප්‍රේමක හැම්මය ලෙස සැලකිය හැක.
49.	ධාරා උෂ්ණකයක කේක් සහ $\text{O}_2(\text{g})$ අතර ප්‍රතික්‍රියාවෙන් සැදෙන $\text{CO}(\text{g})$ ප්‍රමාණය උෂ්ණත්වය වැඩිවීම්න් සමග වැඩි වේ.	කේක් සමග $\text{O}_2(\text{g})$ මගින් $\text{CO}(\text{g})$ නිපදවන ප්‍රතික්‍රියාවට දින එන්ට්‍රෝපි වෙනසක් ඇත.
50.	තාපස්ථාපන බහුඅවයවක රත් කිරීම මගින් මැදු කළ නොහැක.	තාපස්ථාපන බහුඅවයවකවලට ක්‍රිමාන දැලිසක් ලෙස සැකසුණු අතුළු ව්‍යුහයක් ඇත.

***

ଆପରତିକା ମର୍ଗ

		1	H															2	He
1		3	4															10	
2		Li	Be															Ne	
3		11	12															18	
4		Na	Mg															Ar	
5		19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36
6		K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr
7		Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe
8		37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54
9		Cs	Ba	La	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86
10		Fr	Ra	Lr	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Ds	Rg	Cn	Nh	Fl	Mc	Lv	Ts	Og
11		87	88	Ac-	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118

57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71				
La	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu				
89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103				
Ac	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr				

6. (a) වායු සඳහා ව්‍යුත් වාලක අණුක වාදය අනුව පරිපූරණ වායුවක් සඳහා $T \text{ උෂේණ්ට්වයේ } PV = \frac{1}{3} mN\overline{C^2}$ වේ. මෙහි P වායුවේ පිඩියය ද, V වායුවේ පරිමාව ද, m වායු අණුවක ස්කන්ධය ද, N වායු අණු ගණන ද, $\overline{C^2}$ වායුවේ වර්ග මධ්‍යන්හා වෙශය ද වේ.

(i) පරිපූරණ වායුවක් සඳහා $\overline{C^2} = \frac{3RT}{M}$ බව පෙන්වන්න. M යුතු වායුවේ මුළුලික ස්කන්ධය වේ.

(ii) A සහ B යනු මුළුලික ස්කන්ධයන් පිළිවෙළින් M_A සහ M_B ව්‍යුත් පරිපූරණ වායු දෙකකි.

$\text{උෂේණ්ට්වය } T = 300 \frac{M_B}{M_A}$ හිදී, B වායුවේ වර්ග මධ්‍යන්හා වෙශය $(\overline{C_B^2})$, $\text{උෂේණ්ට්වය } T = 300$ හිදී A වායුවේ වර්ග මධ්‍යන්හා වෙශය $(\overline{C_A^2})$ එහි පිළිවෙළින් පිළිවෙළින් ඇති.

(iii) දී ඇති මිනෑම T උෂේණ්ට්ට්වයකදී A සහ B වායු දෙකකි මුළුලික වාලක ගක්කින් අතර අනුපාතය සඳහා ප්‍රකාශනයක් වුවත්පත්නා කරන්න.

(ලක්ෂණ 40 පි)

(b) (i) 'ප්‍රාථමික ප්‍රතික්‍රියාවක්' යන පදය අර්ථ දක්වන්න.

(ii) ප්‍රතික්‍රියාවක් 'අණුකතාවය' යන පදය අර්ථ දක්වන්න.

(iii) ප්‍රාථමික ප්‍රතික්‍රියාවක් සඳහා 'ප්‍රතික්‍රියා පෙළ' සහ 'අණුකතාවය' අතර සම්බන්ධතාවය කුමක් ද?

(iv) ප්‍රතික්‍රියාවක් ප්‍රතික්‍රියකයේ සාන්දුරාය කාලය සමග වෙනස්වන අපුරු පහත සඳහන් වුවත් දක්වා ඇතුළු.

කාලය (මිනින්දු)	0	10	20	30	40
ප්‍රතික්‍රියක සාන්දුරාය (mol dm ⁻³)	1.6	0.8	0.4	0.2	0.1

I. ප්‍රතික්‍රියාවේ පෙළ නිර්ණය කරන්න.

II. ප්‍රතික්‍රියාවේ අර්ථ-කේ කාලය සඳහන් කරන්න.

(v) දෙන ලද උෂේණ්ට්ට්වයකදී, ① සහ ② පළමු පෙළ ප්‍රතික්‍රියාවන් දෙකක් සඳහා පහත දී ඇති තොරතුරු සලකන්න.

ප්‍රතික්‍රියාව ප්‍රතික්‍රියා ඕස්ට්‍රිතාව/ ඕස්ට්‍රිතා නියතය/s⁻¹ අර්ථ-කේ කාලය/s
mol dm⁻³ s⁻¹

①: $A \rightarrow P_1$ r_A k_A $(t_{1/2})_A$

②: $B \rightarrow P_2$ r_B k_B $(t_{1/2})_B$

($P_1, P_2 = \text{දායු}$)

වෙශ නියතය k ව්‍යුත් පෙළ ප්‍රතික්‍රියාවක් සඳහා අර්ථ-කේ කාලය, $t_{1/2} = \frac{0.693}{k}$ වේ.

$[B] = 2[A]$ ව්‍යුත් $r_B = 3r_A$ නම, $2(t_{1/2})_A = 3(t_{1/2})_B$ බව පෙන්වන්න.

(ලක්ෂණ 75 පි)

(c) උෂේණ්ට්ට්වය 25 °C දී 0.30 g dm⁻³ ජලය අයවින් දාවණයකින් 50.0 cm³, CCl₄ 10.0 cm³ සමග හොඳින් සොයාගන්නා ලදී. පද්ධතිය සම්බුද්ධිතාවයට මූල්‍ය විට ජල ස්පර්රයේ අයවින් සාන්දුරාය 0.02 g dm⁻³ බව සොයාගන්නා ලදී.

(i) සම්බුද්ධිතාවයේදී CCl₄ ස්පර්රයේ අයවින් සාන්දුරාය ගණනය කරන්න.

(ii) උෂේණ්ට්ට්වය 25 °C දී, CCl₄ සහ ජලය අතර I₂වල විභාග සංස්කෘතය ගණනය කරන්න.

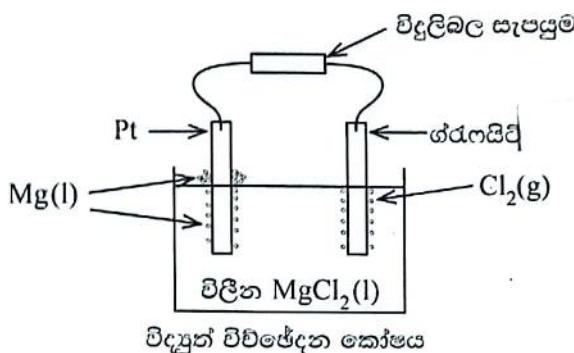
(iii) ඉහත පරිස්ථිරය 25 °C දී, CCl₄ 10.0 cm³ පෙනුවට 20.0 cm³ යොදා කළේ නම් සම්බුද්ධිතාවයේදී ජල ස්පර්රයේ අයවින් සාන්දුරාය ගණනය කරන්න.

(ලක්ෂණ 35 පි)

- 7.(a) නිෂ්ක්‍රීය ඉලෙක්ට්‍රොඩ (උදාහරණ : Pt, ගෝපිටිව්) හාවිත කර වේලින $MgCl_2(l)$ විදුත් විවිධ්‍යනයෙන් Mg ලෝහය නිස්සාරණය කළ හැක. මේ සඳහා එම සරල ඇටුවුමක් රුපයේ දක්වා ඇත.

$$E^{\circ}_{Mg^{2+}(l)/Mg(s)} = -2.37 \text{ V}$$

$$E^{\circ}_{H_2O(l)/H_2(g)} = -0.63 \text{ V}$$

- (i) ඇශේෂ්‍ය හා කුතොත්සිය හැඳුනාගන්න. එක් එක් ඉලෙක්ට්‍රොඩයෙහි සිදුවන අර්ථ ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- (ii) සම්පූර්ණ කෝප ප්‍රතික්‍රියාව ලියන්න.
- (iii) කෝපය ක්‍රියා කිරීමේදී බාහිර පරිපථය තුළින් ඉලෙක්ට්‍රොඩ බාරාව ගලන දිගාව සඳහන් කරන්න.
- (iv) පහත සඳහන් දී පහදන්න.

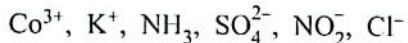
I. මෙම නිස්සාරණ ක්‍රියාවලියේදී $MgCl_2(s)$ වෙනුවට වේලින $MgCl_2(l)$ හාවිත කෙරේ.

II. මෙම නිස්සාරණ ක්‍රියාවලියේදී $MgCl_2(aq)$ දාවණයක් හාවිත කළ නොගැනී.

- (v) මෙම කෝපය තුළින් 5.37 A බාරාවක් පැයක කාලයක් යටු සැදෙන නිපදවෙන $Cl_2(g)$ උෂ්ණත්වය 300 K සහ පිවිනය 1 atm ($\sim 1.0 \times 10^5 \text{ Pa}$) යටතේ එකතු කරගන්නා ලද්දේ නම්, නිපදවෙන $Cl_2(g)$ හි පරිමාව dm^3 විලින් ගණනය කරන්න. ($1 \text{ F} = 96500 \text{ C}$)

(ලක්ෂණ 75 පි)

- (b) (i) P, Q, R, S හා T යනු Co(III) හි සංගත සංයෝග වේ. ඒවාට අශේෂ්‍ය ප්‍රතික්‍රියා ජ්‍යාමිතියක් ඇත. පහත දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් පුදුපු විශේෂ තොරු ගනිමින් මෙම සංගත සංයෝගයන්හි ව්‍යුහ සූනු දෙන්න හෝ ව්‍යුහ අදින්න.

සටහන : ඉහත සංගත සංයෝගවල NO_2^- ලෝහ අයනයට සම්බන්ධ වන විට ඒක-පන්ධන ලිගනයක් ලෙස හැඳිරේ.

P – උදාසින ලිගන පමණක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. P හි ජලිය දාවණයක් තැනුක HCl සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට රකු-දුමුරු දුමාරයක් පිට වේ. ජලිය දාවණයේදී P, අයන හනරක් දෙයි.

Q – ලිගන වර්ග දෙකක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. ඒවා උදාසින ලිගන හා ඒක-පරමාණුක ඇනායනික ලිගන වේ. Q හි ජලිය දාවණයකට $BaCl_2(aq)$ එක කළ විට, තැනුක අම්ලවල පුදු අවක්ෂේපයක් යැමේ. ජලිය දාවණයේදී Q, අයන දෙකක් ලබාදෙයි.

R – ලිගන වර්ග දෙකක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. ඒවා උදාසින ලිගන හා බුනු-පරමාණුක ඇනායනික ලිගන වේ. R ජ්‍යාමිතික සමාචාරිකතාවය පෙන්වයි. R හි ජලිය දාවණයක් $AgNO_3(aq)$ සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට පුදු අවක්ෂේපයක් යැමේ. එම අවක්ෂේපය තැනුක NH_4OH හි දාව්‍ය වේ. ජලිය දාවණයේදී R, අයන දෙකක් ලබාදෙයි.

S – මෙය අයනික නොවන සංයෝගයකි. උදාසින ලිගන හා බුනු-පරමාණුක ඇනායනික ලිගන සමාන ගණනක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත.

T – ඒක-පරමාණුක ඇනායනික ලිගන පමණක් ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. ජලිය දාවණයේදී T, අයන හතරක් දෙයි.

(ii) I. T හි IUPAC නාමය උග්‍යන්න.

II. R හි ජ්‍යාමිතික සමාචාරිකයන්හි ව්‍යුහ අදින්න.

- (iii) X යනු අශේෂ්‍ය ප්‍රතික්‍රියා ජ්‍යාමිතියක් සහිත Co(III) හි සංගත සංයෝගයක් ලබා තැබා ඇත. H_2O හා CO_3^{2-} ලිගන ලෝහ අයනයට සංගත වී ඇත. X හි ජලිය දාවණයක් $AgNO_3(aq)$ සමග පිටියම කළ විට සාන්ද NH_4OH හි දාව්‍ය ලා-කහ අවක්ෂේපයක් යැමේ. ජලිය දාවණයේදී X, අයන අදෙකක් දෙයි. X හි එපුළා පුදුය දෙන්න හෝ ව්‍යුහය අදින්න.

සටහන : CO_3^{2-} මක්සිජන් පරමාණු දෙකක් මගින් ලෝහ අයනයට සංගත ලබා ඇත.

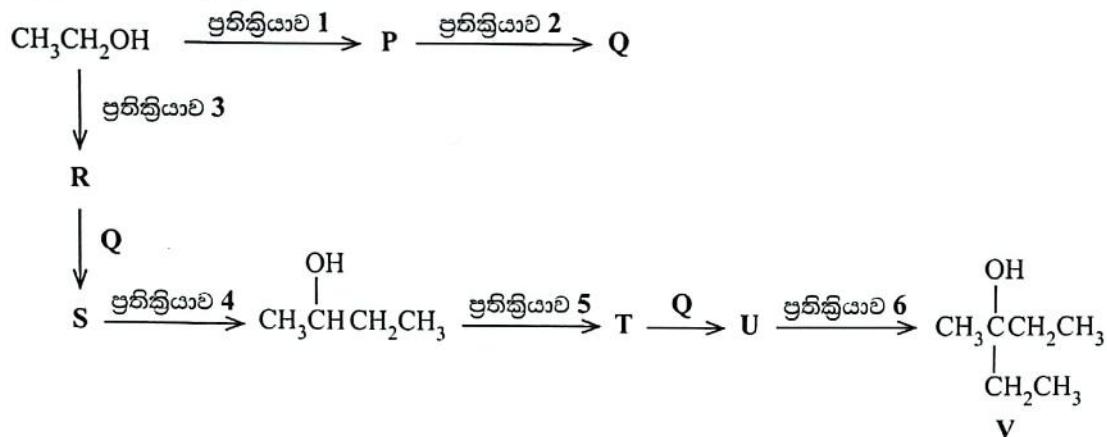
(ලක්ෂණ 75 පි)

[දැනුම්පූරු පිටුව මිල්ස්]

C කොටස — රට්තා

ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිබඳ සපයන්න. (එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලකුණු 150 බැංකින් ලැබේ.)

8. (a) එකම කාබනික ආරම්භක ද්‍රව්‍යය ලෙස එනතෝල් භාවිත කරමින් V සංයෝගය සැදිම පිළිස වූ ප්‍රතිඵ්‍යා අනුනුමයක් පහන දී ඇත.

P, Q, R, S, T සහ U සංයෝගයන්හි ව්‍යුහ ඇදිමෙන් සහ ප්‍රතිඵ්‍යා 1 - 6 පදනා සුදුසු ප්‍රතිකාරක, දී ඇති ලැයිජ්‍යාවෙන් පමණක් තෝරාගෙන උච්චාමෙන්, ඉහන දී ඇති ප්‍රතිඵ්‍යා අනුනුමය සම්පූර්ණ කරන්න.

ප්‍රතිකාරක:

තහුක H_2SO_4 , $\text{Mg}/\text{වියලි}$ එකර, PBr_3 , පරිඛිනියම් ක්ලෝරෝනොෂ්මෙට් (PCC)

(ලකුණු 60 පි)

- (b) (i) පහන දැක්වෙන පරිවර්තනය හතරකට (04) නොවැඩි පියවර සංඛ්‍යාවකින් සිදු කරන ආකාරය පෙන්වන්න.

- (ii) දෙකකට (02) නොවැඩි පියවර සංඛ්‍යාවක් භාවිත කරමින් ඇතිලින්වලින්, $\text{C}_6\text{H}_5\text{N=N-C}_6\text{H}_5\text{OH}$ සාදාගැනීම සඳහා කුමයක් යෝජනා කරන්න.

(ලකුණු 40 පි)

- (c) (i) තිරුප්පලය FeBr_3 හමුවේ දී බෙන්සින් සහ මුරුමින් අතර සිදුවන ප්‍රතිඵ්‍යාවේ එලය සහ යන්ත්‍රණය ලියන්න.

- (ii) බෙන්සින් සහ ඇතිලින්වල සම්පූර්ණ ව්‍යුහ අදින්න.

- (iii) ඇතිලින්හි බෙන්සින් තුළුම්බිය ඉලෙක්ට්‍රොලික ආදේශ ප්‍රතිඵ්‍යා කෙරෙහි බෙන්සින්වලට වඩා ප්‍රතිඵ්‍යායිලි වන්නේ මන්දුයි ඉහන සම්පූර්ණක්ත ව්‍යුහ සළකමින් පැහැදිලි කරන්න.

- (iv) ඇතිලින්, මුරුමින් සමග ප්‍රතිඵ්‍යා කළ විට සැදෙන එලයේ ව්‍යුහය අදින්න.

(ලකුණු 50 පි)

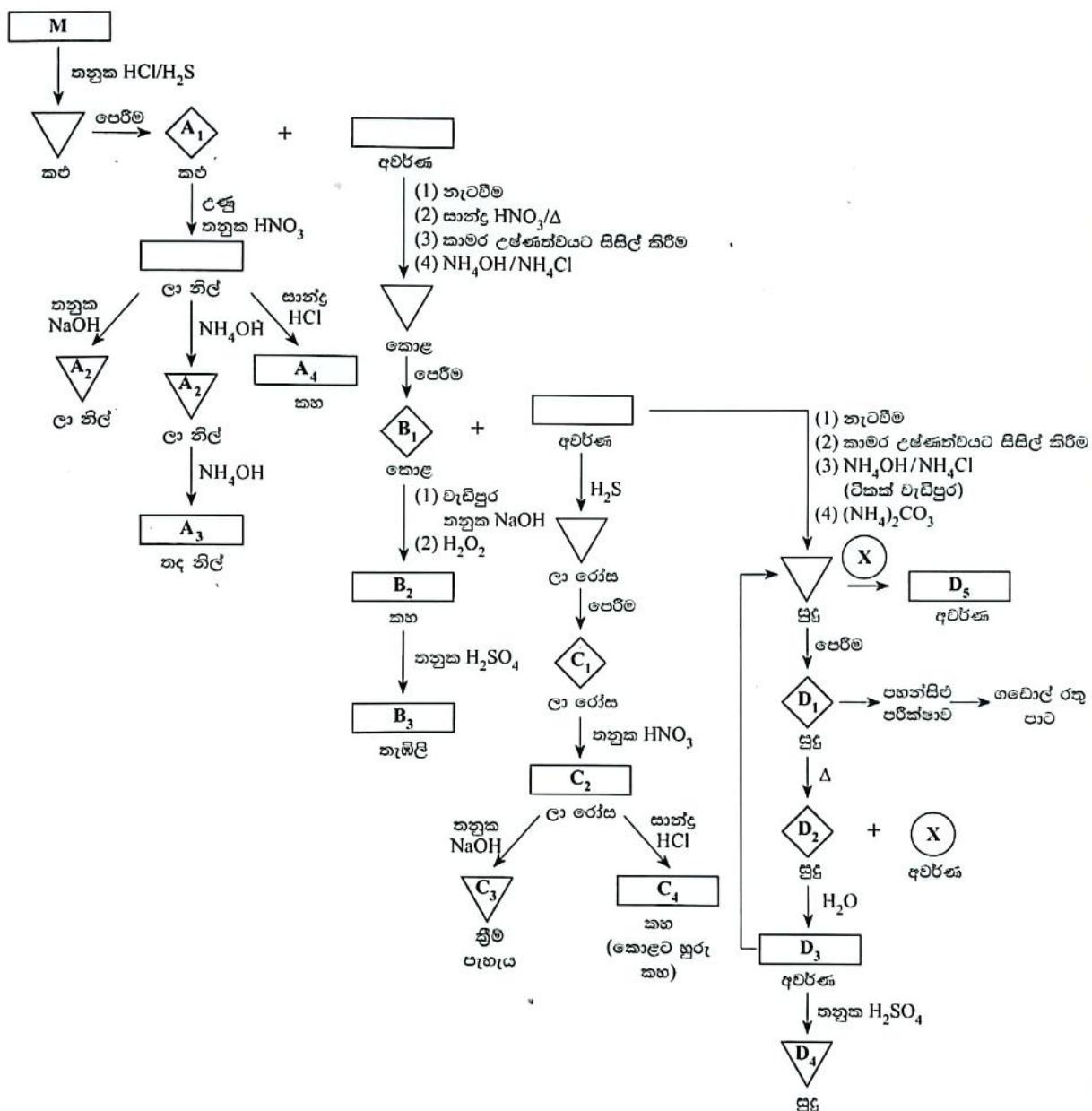
[දූෂණයෙන් පිටුව බලන්න.

9. (a) පහත දී ඇති ප්‍රශ්නය කුටායනවල ගුණාත්මක විශේෂණය මත පදනම් වේ.

M නැමැති ජලය ආච්‍රිත අනුව M විශේෂණය කරනු ලැබේ.

පහත දී ඇති පරිපාලය අනුව M විශේෂණය කිරීමෙන් අඩංගු වේ.

කොටුව තුළ දී ඇති සංකේත මයින් අවක්ෂේපය සහිත ආච්‍රිත, සහ ද්‍රව්‍ය හෝ වායු නිරූපණය වේ.

A₁-A₄, B₁-B₃, C₁-C₄ සහ D₁-D₅ යනු A, B, C සහ D ලේඛවල කුටායන යන පෙරහේ සංයෝග/විශේෂ වේ. X වායුවකි.

A₁, A₂, A₃, A₄, B₁, B₂, B₃, C₁, C₂, C₃, C₄, D₁, D₂, D₃, D₄, D₅ සහ X හැඳුනාගන්න.

(යටගන : රසායනික ප්‍රශ්න ප්‍රතිඵල උග්‍රීත්‍යා රසායනික සාම්ප්‍රදායු සහ පෙන්වා අවශ්‍ය තැන.)

(ලක්ෂණ 75 පි)

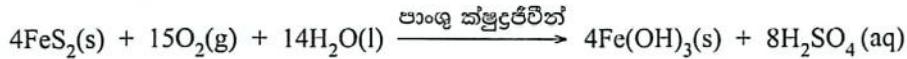
[දූෂණයටත් පිටුව බිජෙන්ත.

(b) අයන් පයිරසිටිවල ඇති ප්‍රධාන සංයෝගය FeS_2 වේ. අයන් පයිරසිටි 1.50 g සාම්පූලයක් විද්‍යාගාර තත්ත්ව යටතේ මක්සිකරණය කර FeS_2 හි ඇති ඔලෝග සියලුළු SO_4^{2-} බවට පරිවර්තනය කරන ලදී. මෙහිදී ලැබෙන SO_4^{2-} , BaSO_4 ලෙස අවක්ෂේප කරන ලදී. ලැබුණු BaSO_4 හි වියලි බර 4.66 g විය.

(i) අයන් පයිරසිටිවල ඇති FeS_2 හි බර ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.

අයන් පයිරසිටි 20.0 g හි ඇති FeS_2 පාංශු ක්ෂේදුල්වීන් මගින් ස්වභාවික තත්ත්ව යටතේ පැය 120 ක් මක්සිකරණයට හාජ්‍යය කරන ලදී.

මෙම මක්සිකරණ ප්‍රතිශ්‍යාව පහත ප්‍රමිතයන් නිරූපණය කර ඇත.

පැය 120 කට පසුව මෙම ප්‍රතිශ්‍යාවෙන් නිපදවන H_2SO_4 ප්‍රමාණාත්මකව වෙන් කරගෙන BaSO_4 ලෙස අවක්ෂේප කරන ලදී. ලැබුණු BaSO_4 හි වියලි බර 31.13 g විය.

(ii) පාංශු ක්ෂේදුල්වීන් මගින් පැය 120 කට පසුව අයන් පයිරසිටි ඇති FeS_2 , SO_4^{2-} බවට පරිවර්තනය විමේ ප්‍රතිශතය ගණනය කරන්න.

$$\text{සටහන : පරිවර්තනය විමේ ප්‍රතිශතය} = \frac{\text{පාංශු ක්ෂේදුල්වීන් හාජ්‍ය කර පරීක්ෂණාත්මකව ලැබෙන ස්කන්ධය}}{\text{සෙප්ද්‍යාත්මක ස්කන්ධය}} \times 100$$

(iii) පාංශු ක්ෂේදුල්වීන් මගින් අයන් පයිරසිටිවල ඇති FeS_2 , SO_4^{2-} බවට පරිවර්තනය වන ප්‍රතිශතය 100% වන විට H_2SO_4 8 kg නිපදවීමට අවශ්‍ය වන අයන් පයිරසිටි ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න.

(සාපේක්ෂ පර්මාණුක ස්කන්ධ : O = 16, S = 32, Fe = 56, Ba = 137)

(ලක්ෂණ 75 පි)

10. (a) පහත දී ඇති ප්‍රශ්න සොල්වේ ක්‍රියාවලිය මත පදනම් වේ.

- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන එළය කුමක්ද?
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන අනුරුදුලය කුමක්ද?
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ යොදාගන්නා අමුදව්‍යයන් (ආරම්භක දුව්‍යයන්) මොනවා ද?
- ඉහත (iii) හි සඳහන් කුමන අමුදව්‍යය මෙම ක්‍රියාවලියදී වැය නොවේ, නැවත නැවතන් ප්‍රතිව්‍යුතුකරණය කෙරෙන්නේ ද?
- අමුදව්‍ය සවිවර මැටි නහුවුවලින් සමන්වීන අවබ්‍යක් තුළ මිශ්‍ර කරන සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ පළමු පියවර හඳුනාගන්න. මෙය පහළ උණ්ණන්ව්‍යකදී සිදු කරන්නේ මන්දියි පැහැදිලි කරන්න.
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන එළයේ හාජ්‍ය තුනක් දෙන්න.
- සොල්වේ ක්‍රියාවලියේ ආරථික ලාභදායිත්වය සඳහා දායක වන හේතු තුනක් දෙන්න.

(ලක්ෂණ 50 පි)

(b) පහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශනය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

- කාමිකර්මය ගෝලිය උණුසුමට දායක වේ.
  - යකඩ නිස්සාරණය ගෝලිය උණුසුමට දායක වේ.
  - ප්‍රවාහනය ප්‍රකාශ රසායනික දුම්කාවට දායක වේ.
- ඉහත සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශයේ දී ඇති පාරිසරික ආවරණවලට වගකිව යුතු රසායනික විශේෂය/විශේෂ සැදෙන්නේ කෙසේදැයි මෙගේ පිළිතුරෙහි දක්වන්න.

(ලක්ෂණ 50 පි)

[ප්‍රහැරුවාස්ථාන පිටුව බිජුන්න]

- (c) (i) පහත දැක්වෙන ප්‍රශ්න විනාකිරී නිෂ්පාදනය මත පදනම් වේ.
- ස්වභාවික විනාකිරී නිෂ්පාදනයේදී හාටින කරන ක්‍රියාවලිය කුමක්දැයී සඳහන් කරන්න.
  - ස්වභාවික විනාකිරිවල අඩංගු ක්‍රියාකාරී රසායනික සංස්ටකයේ (active chemical ingredient) නම ලියන්න.
  - ස්වභාවික විනාකිරිවල අඩංගු ක්‍රියාකාරී රසායනික සංස්ටකය ප්‍රමාණාත්මකව විශ්ලේෂණය කිරීමේදී යොදාගන්නා අනුමාපකය සහ ද්රාශකය නම් කරන්න.
  - ස්වභාවික විනාකිරී සහ කාඩ්ම විනාකිරිවල සංපුළු අතර වෙනස කුමක්දැයී සඳහන් කරන්න.
- (ii) පහත සඳහන් ප්‍රශ්න ගාකච්චින් සගන්ධ තෙල් නිස්සාරණය මත පදනම් වේ.
- සගන්ධ තෙල් නිස්සාරණයට හාටින කළ භෑකි කුම තුනක් නම් කරන්න.
  - ඉහත කුමවලින් වේශ්ලේවන්ගේ ආංශික පිබින නියමය යෙදීම මත පදනම් වූ කුමය කුමක්දැයී සඳහන් කරන්න.
  - පහත සඳහන් එක් එක් සගන්ධ තෙලෙහි අඩංගු ප්‍රධාන සංයෝගය නම් කරන්න.
    - පැහිර තෙල් (Citronella oil)
    - කුරුදු මූල් තෙල්
    - කුරුදු පත්‍ර තෙල්

(ලකුණු 50 පි)

* * *

දෙශීය සිවුම බලන්න.

(17) WWW.PastPapers.Wiki (17)